

עת"א 46232/12-15 - ח.ע. נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

19 ינואר 2016

עת"א 46232-12-15 ע' נ' מדינת ישראל

לפני:

כב' הנשיא אברהם טל - אב"ד

כב' השופטת זהבה בוסתן

כב' השופט ד"ר שמואל בורנשטיין

העותר
ח.ע.

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

נוכחים:

ב"כ העותר עו"ד אמיר סלע

ב"כ המשיבה עו"ד גיא אברס

[פרוטוקול הושמט]

פסק דין

1. בפנינו עתירה נגד החלטת המשיבה 1 (להלן: "הוועדה") מיום 17.12.2015 אשר דחתה את בקשת העותר לשחרור מוקדם בתנאי התוכנית הטיפולית של רש"א שהוצגה בפניה ובפנינו.

2. העותר, כבן 40, מרצה מאסר שני (ראשון מאחורי סורג ובריח), למשך 8 חודשים בגין ביצוע עבירות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ברכב ללא ביטוח בר תוקף.

מעובדות כתב האישום עולה כי העותר נהג במונית בזמן פסילה, ללא רישיון וללא ביטוח, חרף העובדה שמעל ראשו עמדו שני עונשי פסילת רישיון.

3. לחובת העותר גיליון הרשעות תעבורתיות מכביד הכולל 78 רישומי תעבורה ובהם עבירות נהיגה בניגוד לרמזור אדום וגרימת תאונת דרכים, נהיגה בכיוון הפוך בכביש חד סטרי, נהיגה משמאל לקו הפרדה

רצוף, נהיגה ללא רישיון נהיגה על מדרכה, נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף ועוד.

כתבי אישום תלויים ועומדים

כנגד העותר היו תלויים ועומדים שני כתבי אישום:

א. בגין ביצוע עבירות תקיפה ואיומים רבות כלפי גרושתו. עבירות שנעברו בסוף שנת 2014, חלקן בוצעו למרות קיומו של צו הגנה. העותר הודה בביצוען (לאחר הדיון והחלטת הוועדה נדון העותר לעונש מאסר מותנה חרף המלצה טיפולית של שרות המבחן).

במעמד הדיון בפנינו הציג ב"כ העותר אישור לפיו העותר איננו אסיר אלמ"ב.

ב. עבירת קבלת דבר במרמה שבוצעה בזמן שהעותר הגיע עם המונית שלו על גרר לבעל חנות צמיגים, לקח צמיגים, שילם בשיק ביטחון ונסע. במועד נוסף, קיבל שוב צמיגים למונית, לקח את שיק הביטחון, הבטיח לשלם במזומן ונסע מהמקום.

ב"כ העותר טוען כי נפגע העבירה היה מוכן לוותר על התלונה אם העותר ישלם לו את הסכום שקיבל במרמה.

חוות דעת גורמי שב"ס:

1. מחו"ד מנהל הכלא מיום 25.10.2015 עולה כי ה עותר גרוש + 3, ילדיו במשמורתו ומתגוררים אצל הוריו. בתחילת מאסרו הוגדר בהגחה בשל איומי אובדנות לצורך השגת רווח משני. יש לו תיק אלמ"ב פתוח בגין אלימות כלפי גרושתו. העותר הודה בעסקת טיעון, לוקח אחריות על מעשיו, מביע חרטה ומשתף פעולה עם העו"ס. העותר שולל צורך בטיפול כלשהו משום שלדבריו אינו בעל נורמות עברייניות ונראה כי הוא אינו מודע לדפוסיו הבעייתיים.

2. חו"ד גורמי טיפול מיום 28.10.2015 מציינת שהעותר דיווח על רקע תעסוקתי יציב וארוך טווח. הוא עבר הליך גירושין ארוך ומורכב מאשתו והוא נעצר בגין ביצוע עבירות כלפיה. העותר הודה בביצוע העבירות בהסדר טיעון ולקח אחריות, לקח אחריות וטען כי ביצע את העבירה מאחר ומיהר לשהות עם ילדיו. העותר נמצא באגף נ"ס, שולל טיפול כלשהו מאחר והוא רואה בביצוע העבירה כמעידה חד פעמית שאינה מאפיינת אורח חייו. העותר אינו רואה עצמו כאלים וההתרשמות היא מאסיר נינוח וסבלני שמתקשה ביכולת העמקה רגשית והתבוננות פנימה ומתבטא באופן דל ומצומצם.

3. עדכון גורמי הטיפול מיום 15.12.2015 מציין שטרם התקבלה אינפורמציה מהמשטרה ביחס לתיקי האלימות ולא התקבלה התייחסות מהקהילה ולכן לא ניתן היה לקיים את הדיון בועדת אלמ"ב, אם כי

גרושתו לא מתנגדת לשחרורו.

עמדת רש"א

רש"א הכינה תוכנית שיקום טיפולית כפי שעולה מחוות הדעת מיום 6.12.2015 אולם יועצת רש"א מרכז מצינת שהעותר הוא בעל אישיות בלתי בשלה, עם קווים תלתיים, ללא יכולת לראיה אינטרוספקטיבית, שלא מגלה תובנה לגבי בעיה בתחום הנהיגה.

נציגת רש"א קבעה כי מדובר בעותר רצידיביסט שלא מבין חומרת מעשיו, לא עבר טיפול בתחום ולא מגלה תובנה לגבי העובדה שקיימת התנהלות ודפוס בעייתיים בכביש. העותר תיאר אורח חיים נורמטיבי ברוב התחומים ולכן הוכנה עבורו תוכנית עם "לא מעט הסתייגויות".

התוכנית כוללת השתתפות בקבוצה ייעודית לעוברי חוק בתחום התעבורה - 12 מפגשים, טיפול פרטני שבועי, תעסוקה מלאה בחברת "פרזון", ומעצר בית לילי.

החלטת הוועדה

לאחר שהוועדה שמעה טיעוני ב"כ הצדדים היא הגיעה למסקנה שאין מקום לשחרר את העותר מהטעמים הבאים:

- א. לעותר למעלה מ-70 עבירות תעבורה, שמצביעות על רצידיויזם ללא מעצורים, וניתן להגדירו כ"פצצה מתקתקת".
- ב. משהעותר לא עבר הליך טיפולי בכלא, הוועדה מתקשה להורות על שחרורו לנוכח עברו שסיכן את עצמו ושלום הציבור.
- ג. לעותר הרשעה בגין אלימות במשפחה, גם אם יש הסכמה לעונש זו הרשעה שבצידה עונש.
- ד. הוועדה שקלה גם את העובדה הוגש כנגד העותר כתב אישום בביהמ"ש השלום בתל אביב המתייחס לשני מקרי גניבת כספים ממתקין צמיגים.
- ה. למרות טענת הסניגור שההרשעה בגין אלמ"ב איננה מתייחסת לעבירה נשוא מאסר זה, לא ניתן להתעלם ממנה.

בשולי ההחלטה ציינה הוועדה כי היא סבורה שאם העותר ירצה לקחת עצמו בידים ולשקם מפני רצידיויזם בעבירות תנועה, פתוחה בפניו הדרך לפנות לתוכנית "אור ירוק" או לרש"א בצורה וולנטרית או לכל גורם אחר עם שחרורו ממאסר.

טענות העותר

1. ב"כ העותר טוען להיעדר סבירות היות שהוועדה סירבה לקיים דיון בהיעדר חו"ד אלמ"ב אבל גם בדיון השני, לא הייתה חו"ד אלמ"ב והוועדה קיימה דיון ונתנה החלטה. אלמ"ב מכשילה את הדיון בוועדה, שכן לעותר פרופיל אלמ"ב והיה מקום להביא את חוות הדעת לעיון הוועדה טרם החלטה.
2. ב"כ העותר מלין על אמירת הוועדה לפיה הוא "פצצה מתקתקת", מושג המהווה כינוי גנאי השמור למחבלים. נטען כי מדובר בקהות חושים - העותר היה לוחם בגולני, נפצע בשירותו, נושא מאסר בשל נהיגה בפסילה והשוואתו למחבל מוכיחה כי אין אומדן ואין מידתיות ומדובר בהחלטה הלוקה בחוסר סבירות קיצוני.
3. ב"כ העותר מפנה להחלטות אחרות של הוועדה בהן שוחררו בשחרור מוקדם אסירים שנסיבותיהם היו חמורות יותר, שלא עברו טיפול בכלא ושוחררו לטיפולים פרטניים בעוד לעותר נבנתה תוכנית רש"א.
4. הוועדה נתנה משקל עודף לכתבי האישום ולא התייחסה לזה שמאז הגשתם העותר היה משוחרר ולא שב על מעשיו. הוועדה התעלמה מכך שניתן להקל על ידי תסקיר שרות המבחן וכי גרושתו של העותר, היא קורבן עבירות האלימות, אינה מתנגדת לשחרורו ואף ביקרה אותו בכלא. הוועדה אף לא התייחסה לעמדת המתלונן בתיקי המרמה לפיה אם יקבל את הכסף אין לו עניין בהליך הפלילי. הגם שהסכום שולם, המתלונן לא משך את הכסף.
5. נימוקי הוועדה לא כללו התייחסות לרש"א ולתוכנית הפרטית שתמשיך אותה, כלום להתנהלות החיובית של העותר, למוטיבציה לטיפול וביקוריה של גרושתו בכלא.

תגובת המדינה

1. העותר לא הצליח לשכנע את הוועדה כי הוא ראוי לשחרור ואינו מסוכן.
  2. לאור מסוכנותו התעבורתית והפלילית, ומאחר שהעותר לא מגלה תובנה לבעיותיו ולא ראה צורך בטיפול, הרי שהוא לא הרים את נטל ההוכחה המוטל על כתפיו להראות שהוא ראוי לשחרור ושאינו בשחרורו מסוכנות כלפי הציבור. המדינה רואה חומרה יתרה בעובדה כי הוא מחזיק ונוהג במונית.
  3. הדו"חות השונים שעמדו בפני הוועדה הצביעו על כך שהעותר לא ראה צורך בהליך טיפולי בעניינו, לא גילה כל תובנה למעשיו והבעייתיות בתחום ולכן בצדק קבעה הוועדה שהעותר לא עמד בנטל המוטל על כתפיו.
- כאשר העותר כבר הסכים להשתתף בהליך טיפולי לעברייני תעבורה, היה זה סמוך לשחרורו ומשכך לא נותר זמן מספיק על מנת לשלב אותו.

דין והכרעה

1. עיון בהחלטת הוועדה נושא העתירה מעלה כי היא התייחסה בחומרה, ובצדק, לסיכון התעבורתי שנובע מהעותר, נהג מונית, בכל הקשור לשימוש שהוא עושה בדרך ולסיכון שהוא מסכן משתמשים אחרים בדרך.

הוועדה הגדירה את העותר כ"פצצה מתקתקת" והגדרה זו יאה לעותר בכל הקשור בעבירות התעבורה הרבות (78 במספר), חלקן עבירות בטיחותיות שביצע במהלך שנות נהיגתו, לרבות עבירות של נהיגה בזמן פסילה.

2. מחוות דעת גורמי הטיפול ומעמדת רש"א שהוצגו בפני הוועדה עולה כי חרף נכונותה של רש"א להכין תוכנית שיקומית עבור העותר לאחר שחרורו המוקדם, הרי היא מציינת בחוות דעתה שהעותר הוא בעל אישיות בלתי בשלה עם קווים תלתיים, ללא יכולת ראיה אימפורספקטיבית, שלא מגלה תובנה לגבי בעיה בתחום הנהיגה.

רש"א מציינת, ובצדק, כי מדובר באסיר רצידיביסט שלא מכיר את חומרת מעשיו, לא עבר טיפול ולא מגלה תובנה לגבי העובדה שקיימת התנהלות בעייתית בכביש. כך גם גורמי הטיפול כתבו בחוות הדעת שהוגשה לוועדה ביום 28.10.15 כי העותר אמנם לקח אחריות על מעשיו אך הוא שולל צורך בטיפול כלשהו מאחר והוא רואה את ביצוע עבירתו כמעידה חד פעמית שאינה מאפיינת את אורח חייו.

לאור עמדתו של העותר בפגישתו עם נציגת רש"א ולאור עמדתו בפגישתו עם גורמי הטיפול סמוך לתחילת מאסרו, צדקה הוועדה כאשר זקפה לחובתו את העובדה שלא השתתף בהליך טיפולי, גם אם היה מוכן לעשות כן סמוך למועד שחרורו המוקדם וספק בעינינו אם לא עשה כן על מנת להשיג רווח משני של שחרור מוקדם.

3. אף מבלי להתייחס לתיק האלמ"ב שבו הורשע העותר ונידון למאסר על תנאי ולתיק שתלוי ועומד נגדו בגין עבירות מרמה, החלטת הוועדה נושא העתירה שמבוססת על מסוכנותו של העותר למשתמשים בדרך, היא החלטה סבירה ומוצדקת.

אנו דוחים את העתירה.

ניתן והודע היום, ט' שבט תשע"ו (19 ינואר 2016) במעמד ב"כ הצדדים והעותר.

שמואל בורנשטיין, שופט

זהבה בוסתן, שופטת

אברהם טל, נשיא
אב"ד